

STANOVISKO ETICKÉ KOMISE UNIVERZITY OBRANY K PODNĚTU č.1/2022

Předkladatel podnětu:

J. D.

Dotčený:

F. V.

Předmět podání:

Podezření na porušení čl. 4 písm. a) Etického kodexu UO v disertační práci (dále jen „DiP“) dotčeného.

Stanovisko komise:

Na základě podrobné analýzy DiP a další disertační práce jiného autora, kde antiplagiátorský systém Theses vygeneroval shodu 14%, a posouzení dalších, antiplagiátorským systémem vygenerovaných, shod vždy v rozsahu 1-2% s jednotlivými dokumenty (celková shoda byla 31%), Etická komise dospěla k jednoznačnému závěru, že byl porušen čl. 4 písm. a) Etického kodexu UO.

V posuzované práci bylo shledáno významné porušení citační etiky na úrovni celých odstavců. Podrobněji je rozebráno v přiloženém posudku. Při analýze shod bylo zjištěno, že autor nesprávně nakládá s přejatými informacemi (doslovné převzetí textu vždy důsledně neoznačuje jako citaci, ale vydává ji za parafrázi; u některých citací není text uveden zcela správně podle původního zdroje) a také, což považuje Etická komise za nejzásadnější prohřešek, řadu pasáží přejímá (opisuje) z porovnávaných dokumentů zcela bez uvedení zdroje. Právě na základě této skutečnosti lze konstatovat, že posuzovaná závěrečná práce vykazuje znaky plagiátu.

Odůvodnění:

- 1) Podnět byl EK doručen dne 6. 1. 2022 a podezření na porušení příslušného ustanovení Etického kodexu UO doloženo předkladatelem dvěma protokoly ze „strojové“ kontroly závěrečných prací pomocí systému Theses v elektronické podobě, odbornými posudky dvou oponentů práce a školitele, přiložen byl i originál disertační práce studenta. V jednom protokolu byla identifikována 14% shoda s disertační prací J. S. na téma *Optimalizace tělovýchovného procesu na vojenské vysoké škole z hlediska požadavků vojenských operací na tělesnou připravenost příslušníků Armády České republiky*, která byla obhájena na Univerzitě obrany v roce 2016, druhý protokol obsahoval identifikaci všech shod v celkové výši 31%, kde kromě zmiňované 14% shody s disertační prací byla identifikována shoda s dalšími 163 zdroji, z nich ve

2 případech se jednalo o shodu 2%, ve 40 případech o shodu 1% a ve 121 případech byla shoda 0%.

- 2) Zjištěná výše shody sama o sobě je pouhým pomocným nástrojem při kontrole dodržování etiky vědecké práce, proto EK v souladu s Opatřením rektorky č.18/2021 sestavila ze svých členů – akademických pracovníků - tříčlennou pracovní skupinu pro posuzování identifikovaných shod, z aplikace Garance a databáze kvalifikačních prací získala originál disertační práce J. S.
- 3) Pracovní skupina EK podrobně analyzovala shodu s disertační prací J. S. a ostatní shody s jinými dokumenty v rozsahu 2-1%. Ostatní shody hodnocené systémem Theses jako 0% - nepodstatné, nebyly detailně prověřovány s ohledem na jejich charakter. Z označených shodných pasáží textů byly odfiltrovány obecné výrazy, názvy publikací, jména autorů, shody v seznamech zkratk a použitých zdrojů.
- 4) V posuzované shodě s disertační prací J. S. bylo shledáno několik druhů prohřešků proti citační etice, ve výčtu jsou seřazeny podle závažnosti. Za nepřijatelné prohřešky se považují: a) použití cizího textu bez jakéhokoliv uvedení zdroje a odlišení od vlastního autorského textu (např. část abstraktu na str. 7, dále celé odstavce a rozsáhlé pasáže na str. 16 – 19); b) použití cizího textu bez jeho odlišení od vlastního autorského textu, kdy se masivně vyskytuje doslovné převzetí rozsáhlých pasáží (celých stran či odstavců) z disertační práce J. S. nebo jiných zdrojů (např. celé strany 22-25, 26, 28-29, 30-31, 34-36, 37-40, 49, 57, 63-64, 84...); c) explicitní vydávání cizího díla za vlastní (konkrétně tabulka na str. 27 je převzata z disertační práce J. S., kterou student vůbec nezmiňuje a naopak jako zdroj uvádí vlastní zpracování!; dále obr. 11 a 12 na str. 92 a 93 jsou staženy z internetu, v práci jsou však opatřeny popiskem „zdroj: vlastní zpracování“; také v přílohách je řada vyobrazení bez řádného uvedení původního zdroje, resp. autora. K závažným prohřeškům patří neúplné uvádění všech použitých zdrojů, resp. uvádění zdrojů, se kterými autor nepracoval: autor v textu disertační práce zmiňuje autory a zdroje, které však neuvádí v celkovém seznamu pramenů a literatury (např. Čelikovský 1985, Bilzon, Hošková, Novosad, Měkota, Černohorský atd.). Jedná se o zdroje, které jsou uváděny v doslovně převzatých pasážích cizích autorů.
- 5) Posouzení ostatních shod ukazuje na méně závažné prohřešky, které pramení z toho, že autor důsledně nepracuje s identifikovanými zdroji (např. v případě identifikované 2% shody s právním předpisem – NV MO 12/2011 Služební tělesná výchova v rezortu Ministerstva obrany, kdy text práce neobsahuje přímé citace předpisu, pouze citace nepřímé, a to nikoli ve všech případech, kdy je s textem předpisu pracováno - část textu předpisu tak vypadá jako vlastní myšlenky dotčené osoby jako autora práce), neuvádí řadu disertačních prací a několik studijních pomůcek věnujících se podobné problematice, jako je autorova téma disertační práce, v seznamu použitých zdrojů, i když z nich informace přebírá (např. závěrečná práce *Osobní a profesní rozvoj vojenských profesionálů*, autora P. S. obhájená na FVL UO nebo studijní opora *Rehabilitační propedeutika 2*, autorem z Ostravské univerzity).
- 6) Z provedeného šetření byly pořízeny písemné záznamy, které byly postoupeny EK jako podklady k projednání podnětu a posloužily jako základ pro vytvoření celkového posudku EK na zjištěnou shodu. Závěry z odborných posudků byly přijaty i ostatními členy EK.

Stanovisko přijato komisí dne: 4. 2. 2022

Hlasování komise: 7 pro, 0 proti, 0 se zdržel

Za správnost odpovídá: PhDr. Ivana Nekvapilová, Ph.D., předsedkyně komise